

ACADEMIEJAAR 2011 – 2012

AFDELING THEOLOGIE

NIEUW TESTAMENT –
prof. Jean Bastiaens (code: T1) - €100,00

maandag van 10.00 tot 12.00 uur

De cursus behandelt de Handelingen van de apostelen en de Brieven.

We zullen ons in deze cursus richten op de intrigerende figuur van Paulus, de jood uit Tarsus, farizeeër, christenvervolger. Hoe is deze man tot het inzicht gekomen dat Jezus wel degelijk de messias is van Israël? Hoe beschrijft hij zelf zijn proces van ommekeer? En hoe beschrijft Lucas dat in het boek Handelingen? En hoe is hij uiteindelijk de grote verkondiger onder de niet-joden geworden?

We zullen veel aandacht besteden aan de brieven van Paulus en op deze manier kennismaken met een geniaal mens, die tevens de oudste christelijke documenten op zijn naam heeft staan.

Wat in de cursus aan bod komt:

- De levensloop van Paulus
- De ommekeer van Paulus
- Paulus en Jezus
- Paulus en Lucas
- De Paulusreizen volgens het boek Handelingen
- De 7 brieven van Paulus: theologische literatuur in context
- De deuteropaulijnse literatuur

OUD TESTAMENT – (code: T2) €100,00
prof. Noël Bonte

Dinsdag van 10.00 u. tot 12.00 u.

HISTORISCHE BOEKEN EN WETSTRADITIES

Het eerste cursusdeel is een overzicht van het ontstaan van de boeken van het Oude Testament, specifiek van de Pentateuch. De wetenschappelijke inzichten daarover zijn recentelijk sterk ontwikkeld. Aansluitend daarbij volgt ook een overzicht van de diverse manieren om de Bijbel te lezen. De lezer krijgt leessleutels die zullen helpen om ook 'moeilijke' teksten te kunnen lezen (bvb. teksten over geweld).

Het tweede deel van de cursus is een exegese van de scheppingsverhalen van Genesis. Hoe zijn die verhalen ontstaan en wat is hun (blijvende) betekenis? Het derde cursusdeel is een narratieve lezing van het verhaal van Abraham.

In een vierde deel tenslotte wordt het verhaal van de uittocht en de intocht geanalyseerd. Meteen stellen zich zowel literaire als historische vragen: 'Hoe moeten we dit verhaal lezen? Wie was Mozes? Is er wel een uittocht geweest? Heeft Mozes de Tien Geboden ontvangen? Hoe kunnen we die Tien Geboden verstaan? Wat bedoelen we met de intocht?'

DOGMATIEK – (code: T3) €100,00
prof. Stefaan Franco

Donderdag van 16.45 u. tot 18.35 u.

Christenen belijden hun geloof in God die 'Schepper van hemel en aarde' wordt genoemd. Het eerste deel is één lange ontvouwing van deze zin uit het Credo. We starten met een studie van de verhouding tussen geloof en rede. We bespreken de eigenheid van elk van beide menselijke kenmodi en wijzen op hun noodzakelijk samenspel. Als historisch voorbeeld gaan we in op de zaak Galileo Galilei en we actualiseren met de huidige spanning tussen darwinisme, evolutieleer, Intelligent Design en christelijk scheppingsgeloof. Vervolgens bespreken we vrij uitgebreid de bijbelse scheppingsverhalen waaronder ook het scheppingsgeloof van het Nieuwe Testament. Ter afsluiting van dit eerste deel peilen we naar een actueel verstaan van het scheppingsgeloof.

Het tweede deel handelt over erfzonde en verlossing in Christus. We starten met een voorstelling van de klassieke erfzondeleer en haar bijbelse achtergronden. Vervolgens ontvouwen we de hoofdmomenten uit de geschiedenis van de erfzondeleer: Pelagius, Augustinus, het concilie van Carthago, de reformatie, het concilie van Trente. We ronden af met een reflectie over de actuele kracht van de erfzondeleer.

De cursus 'Schepping en verlossing' eindigt met een derde deel over 'heil en genade'. Vooreerst schetsen we 'schepping' als heil én heilsvraag. We gaan in tegen een aantal verengingen ter zake. De notie 'schepping uit liefde' komt aan bod. Verder gaan we uitvoerig in op de heilsbetekenis van Jezus' dood. Hij is de verlosser van de schepping. We ronden af met enkele beschouwingen over 'genade'.

SACRAMENTENLEER – (code: T4) €100,00
prof. Stefaan Franco

Woensdag van 10.00u. tot 12.00 u.

Het sacrament van het huwelijk.

Het onverdiende geluk te mogen beminnen, bemind te worden en samen zorg te mogen dragen voor nieuw leven, heeft mensen steeds doen vermoeden dat hun liefde het louter menselijke overstijgt. Trouwe liefde en de geboorte van nieuw leven zijn voor christenen altijd ervaringen geweest die hen op het spoor brachten van God. In de kerk spreekt men over het sacrament van het huwelijk: in de menselijke levens- en liefdesgemeenschap tussen man en vrouw herkent de kerk Gods liefde. In de kracht van de heilige Geest wordt het huwelijksverbond een teken van Gods liefdevolle nabijheid. De kerk erkent het huwelijksverbond als een sacrament, als een heilig teken waarin Gods liefde concreet wordt. Het sacrament zuivert, bevestigt en stimuleert het waardevolle dat in elk menselijk huwelijk aanwezig is en verdiept het tot een teken van

Gods liefde. In deze cursus bestuderen we het huwelijks sacrament in haar bijbelse, historische en theologische ontvouwing. We gaan ook in op enkele actuele vragen.

Het sacrament van de wijding.

De cursus sacrament van de wijding vangt aan met een stevige en uitgebreide studie van de groei van ambten en diensten vanuit het Nieuwe Testament. We gaan ook in op de oudste buitenschriftuurlijke teksten (o.a. Clemens en Ignatius).

In het historisch luik ontwikkelen we de geschiedenis van het ambt. We zien hoe de driedeling *episkopos - presbuteros - diakonos* zich doorzet, hoe de tendens tot sacerdotalisering opduikt, hoe absolute wijdingen verboden werden (Chalcedon), hoe het ambt gefeodaliseerd geraakt en ten prooi valt aan wereldlijke beslommeringen. We onderzoeken zowel de praktische leefsituatie van de priesters in de Middeleeuwen als de theologische reflectie bij o.a. Petrus Lombardus, Thomas van Aquino, Maarten Luther, Johannes Calvijn, Ulrich Zwingli en Philippus Melanchton. Dit stelt ons in staat uitgebreid in te gaan op het concilie van Trente en haar dogmatische en hervormingsbesluiten. Vaticanum II vormt het onderwerp van een derde, lang gedeelte. De besluiten van het concilie m.b.t. het ambt worden gelezen en uitvoerig besproken (*Lumen gentium, Presbyterorum ordinis ...*). Bijzondere aandacht wordt daarbij besteed aan de verhouding tussen het gemeenschappelijk priesterschap van de gedoopten en het dienstpriesterschap van de gewijden die wezenlijk en niet louter gradueel verschillen (LG 10). De sacramentaliteit en collegialiteit van het episcopaat alsook het herstel van het diaconaat worden eveneens onder de loupe genomen. Voor de periode na Vaticanum II bespreken we enkele krachtlijnen.

Tot slot eindigen we met enkele *capita selecta* zoals de vraag naar de vrouw in het ambt (*Ordinatio sacerdotalis*), het samenspel en onderscheid van gewijde en niet-gewijde bedieningen. We ronden af met een bespreking van de liturgie van de wijdingen en aanstellingen tot een kerkelijk ambt.

ECCLESIOLOGIE –

prof. Stefaan Franco

(code: T5) €50,00

Dinsdag van 9.00 tot 10.00 u.

Woensdag van 9.00 tot 10.00 u.

Op vandaag ligt de kerk nogal eens onder vuur om uiteenlopende redenen. Maar wat verstaan we eigenlijk onder ‘kerk’? Het is op zijn minst een woord dat vele betekenissen heeft. In de ecclesiologie wordt de kerk als zodanig bestudeerd. Vragen die aan bod komen zijn o.a. wat is ‘kerk’? Welke zijn haar fundamentele kentrekken? Wat is haar zending? Hoe is zij gestructureerd? Hoe verhoudt zij zich tot ‘de wereld’? Hoe kunnen we kerk vormen in de huidige tijd?

We zoeken antwoorden op deze en andere vragen door in te gaan op de bijbelse wortels voor de kerk (vb. de vraag ‘heeft Jezus de kerk gesticht?’), door de geschiedenis van het ecclesiologische denken te bestuderen en tenslotte door uitvoerig aandacht te besteden aan de kerkvisie van Vaticanum II. We bespreken de voornaamste beelden die gebruikt worden om de kerk te beschrijven (vb. kerk als volk Gods of kerk als gemeenschap). We bespreken de eenheid, katholiciteit, apostoliciteit en heiligheid van de kerk (Credo). De actualiteit geeft aan dat een gedegen ecclesiologische reflectie van groot belang is. Het wordt dan ook een boeiende zoektocht. Basisboek: VAN VLIET C.T.M., *Kerk met twee ogen. Een katholieke ecclesiologie*,

Kok, Kampen, 2001.

MORAALTHEOLOGIE (code: T6)

prof. Philippe Hallein

Dinsdag van 16.45 u. tot 17.35 u.

In het eerste semester concentreren we ons op de seksuele en familiale ethiek van de Kerk. We overlopen de geschiedenis van de moraaltheologie betreffende dit thema en bespreken de belangrijkste teksten over dit thema waaronder *Gaudium et spes*, *Humanae vitae*, *Familiaris consortio*, de verklaring van de Congregatie voor de Geloofsleer over enkele vraagstukken in verband met de seksuele ethiek, de verklaringen van de Belgische Bisschoppen betreffende dit thema.

In het tweede semester behandelen we enkele concrete, morele thema's: homoseksualiteit, pedofilie, de waardigheid en de roeping van de vrouw in Kerk en wereld (*Mulieris dignitatem*), zelfdoding, foltering en doodstraf, rechtvaardige oorlog en vrede, machtsmisbruik "in naam van God" (terrorisme), ethiek en politiek, ethiek en milieu, beroepsgeheim en biechtgeheim, vrijheid van spreken, mensenrechten.

De lessen bestaan uit hoorcolleges en werkcolleges, waarbij de studenten ook een aantal leesopdrachten krijgen in voorbereiding op de lessen.

KERKGESCHIEDENIS –

prof. Kurt Priem (code: T7) - €100,00

Eerste semester: vrijdag van 9.00 u. tot 11.00 u.

Tweede semester: vrijdag van 9.00 u. tot 10.00 u.

"In het vak kerkgeschiedenis wordt dit jaar het jongste tijdvak (de hedendaagse tijden) behandeld. Daarin werd de Kerk zowel geconfronteerd met het liberalisme en het totalitarisme, als met de sociale kwestie. Verder wordt ook aandacht besteed aan het eerste en het tweede Vaticaanse Concilie. Tenslotte komt ook de houding van de Belgische Kerk tegenover de Vlaamse beweging aan bod."

LITURGIE (code: T8) - €50,00

prof. Koen Vanhoutte

Maandag van 9.00 u. tot 10.00 u.

In deze cursus wordt de liturgie van de Eucharistie uitvoerig bestudeerd. Dit gebeurt vanuit een historische invalshoek maar ook en vooral met aandacht voor de *Algemene Inleiding op het Romeinse Missaal*. Er is ook bijzondere aandacht voor de pastorale gevolgen van de liturgievernieuwing na Vaticanum II. In een tweede deel staat het getijdengebed van de kerk centraal. Opnieuw vertrekken we van de geschiedenis van het kerkelijk officie om ruime aandacht te besteden aan het *Getijdenboek* zoals het na Vaticanum II vorm kreeg. Tenslotte gaat de aandacht uit naar de kerkelijke uitvaartliturgie, vroeger en nu.

KERKELIJK RECHT (code: T9) €50,00

prof. Patrick Degrieck

Vrijdag van 11.00 u. tot 12.00 u.

De lessenreeks valt als het ware in twee grote delen uiteen.

Vooreerst is er het deel: algemene normen. We bekijken nader het eigen statuut van kerkelijk recht. Daarbij hoort de geschiedenis van het kerkelijk recht.

Ten tweede is er het deel: huwelijksrecht. Het huwelijksrecht is enerzijds belangrijk omdat het om een wezenlijk gebeuren gaat tussen twee gelovigen. De voorbereiding van het huwelijk is een kruispunt van pastoraal en canoniek recht. We bekijken o.a. de kerkrechterlijke vragen, die eventuele ongeoorloofde of zelfs ongeldigmakende beletsels kunnen inhouden. Het huwelijksrecht is anderzijds belangrijk omwille van het huwelijksprocesrecht. Het Officialaat onderzoekt bijna uitsluitend vragen betreffende het al dan niet geldig gesloten zijn van een huwelijk. Sinds 1983 zijn de rechtsgronden daartoe verruimd. We leren er het kerkelijk recht als een levende materie ontdekken.

SPIRITUALITEIT (code: T10) €50,00

prof. x

1ste semester donderdag van 10.00 u. tot 12.00 u.

PASTORAALTHEOLOGIE –

prof. x (code: 11) €50,00

(2de semester) donderdag van 10.00 u. tot 12.00 u.

De stof behandelt de categoriale pastoraal en werken met groepen.

BIJBELS HEBREEUWS II (code: T12)

prof. Noël Bonte

Maandag van 17.45 u. tot 18.35 u.

Deze cursus veronderstelt dat men het eerste jaar gevolgd heeft. Als handboeken gebruiken we het leerboek *Introduction to Biblical Hebrew* (van Thomas O. Lambdin) en de *grammatica van het bijbels Hebreeuws* (van J.P. Lettinga). Wekelijkse oefeningen helpen bij het aanleren. De bedoeling is op het einde van het tweede jaar het boek Genesis vlot te kunnen lezen en vertalen.

AFDELING FILOSOFIE

INLEIDING IN DE FILOSOFIE (code: F1) €50,00

prof. Henk Laridon

1ste semester: maandag van 11.00 tot 12.00 u.
2de semester: dinsdag van 14.00 u. tot 15.00 u.

Het eerste deel van deze cursus wil ons in de filosofie inleiden. Filosofie is helemaal in. Getuige daarvan zijn de talrijke ‘filosofische’ boeken en cursussen. Maar wat is filosofie? Met wat laat filosofie zich in? Wat mag je van filosofie verwachten? We pogen deze vragen te beantwoorden.

Het tweede deel wil een filosofisch nadenken zijn over geloof, atheïsme en theïsme. Na een benadering van het fenomeen ‘gelooven in’, proberen we het atheïsme te omschrijven. Waarom gelooft iemand niet in God? Wat is de waarde van zo’n houding? Wat zijn de leemtes? Daarna benaderen we de theïstische houding. Wat betekent het te geloven in een levensnabije God? Tenslotte wordt de vraag gesteld of je als gelovige wel kunt filosoferen.

THEODICEA (code: F2) €75

prof. Jean-Pierre De Rudder

1ste semester maandag van 9.00 u. tot 11.00 u.
2de semester maandag van 9.00 u. tot 10.00 u.

Theodicea (Grieks voor Theos: God en dikè: rechtvaardiging) is de filosofische godsleer. In de lijn van en volgend op de metafysica is het onderwerp van deze cursus de wijsgerige studie van het bestaan van God, zijn Zijn, eigenschappen en activiteiten naar buiten.

Deel 1 gaat in op de vragen van de klassieke wijsgerige godsleer. Bestaat God? Wat is zijn wezen, welke attributen moet men Hem toekennen? Kan de menselijke rede dit aantonen, doorgronden of uitklaren? Zijn goddelijke almachtig en voorzienigheid verzoenbaar met de vrijheid van de mens en de realiteit van het kwaad?

In **deel 2** worden de kritieken op de Theodicea besproken van een aantal markante filosofische stromingen en auteurs uit de moderne en hedendaagse wijsbegeerte. Het betreft hier o.m. Kant en de bewustzijnsfilosofie, de leer van Feuerbach en van het marxisme, de taalfilosofie en het wijsgerige atheïsme in de fenomenologie en het existentialisme.

GESCHIEDENIS VAN DE FILOSOFIE –

Middeleeuwen (code: F3) €50,00

prof. Henk Laridon

(1ste semester) Dinsdag van 10.00 u. tot 12.00 u.

De westerse filosofie kent een traditie van ruim 25 eeuwen. Doorheen de geschiedenis hebben filosofen antwoorden gezocht op fundamentele vragen. Deze antwoorden van toen bepalen het filosofische discours van nu. In een cursus geschiedenis van de filosofie wordt het filosofisch bezig zijn binnen een bepaalde periode in de geschiedenis belicht.

Dit semester behandelen we de ‘Middeleeuwen’. In de middeleeuwse filosofie staat de verhouding tussen het denken van de Oudheid en het christelijk geloven centraal. Dit wordt ook een belangrijk thema doorheen de cursus.

Een eerste hoofdstuk staat even stil bij de kerkvaders. Daarna worden het denken van een aantal belangrijke middeleeuwse filosofen belicht: Boëthius, Johannes Scotus Eriugena, Abelardus, Bonaventura, Thomas van Aquino, Seger van Brabant en Willem van Ockham.

Van al deze filosofen worden de belangrijkste thema’s uit het denken voorgesteld.

GESCHIEDENIS VAN DE FILOSOFIE 19DE EEUW (code: F4) €50,00

prof. Henk Laridon

(2de semester) Dinsdag van 10.00 u. tot 12.00 u.

In de lijn van I. Kant, de invloedrijkste denker van de 18de eeuw, komt in de 19de eeuw voornamelijk in Duitsland één van de belangrijkste stromingen van het moderne denken op gang: het idealisme (met figuren als Fichte, Hegel en Schelling). In de cursus wordt vooral aan Hegel veel aandacht besteed. De reactie daarop komt van de zogenaamde links-hegelianen, voornamelijk van Feuerbach en Marx. Ook zij komen uitgebreid aan bod. Een heel aparte figuur is Schopenhauer, die tot op vandaag heel veel invloed heeft. Uiteraard krijgt ook de geniaalste religieuze denker van de 19de eeuw veel aandacht: S. Kierkegaard. Het ligt vooral in de bedoeling te laten zien hoe de 19de eeuw de irrationele dimensies van het bestaan weer onder de aandacht brengt. Ook Nietzsche en Freud zijn op dat vlak van cruciaal belang, maar die komen in andere cursussen aan bod.

INLEIDING IN DE BIJBEL (code: F5) €50,00

prof. Patrick Degrieck

Vrijdag van 9.00 u. tot 11.00 u.

De cursus inleiding tot het O.T. is de ene helft van de tweeluik. Het andere deel betreft de inleiding in het N.T..

De geschiedenis van het bijbelse volk wordt basiskennis. Dat wordt de achtergrond voor de wordinggeschiedenis van het O.T.. We staan stil bij de vragen: wie schreef een bepaald boek? Waar? voor wie en in welke tijd? Vaak heeft het antwoord meerdere lagen, omdat de boeken

verschillende redactielagen hebben. Dat fenomeen bekijken we nader samen met de grote lijnen van de ontwikkeling van het exegetisch of bijbels onderzoek. Tenslotte interesseert ons de vraag hoe we dat woord van mensen toch op of zelfs op de eerste plaats 'Gods Woord' kunnen noemen, een woord om van te leven.

INLEIDING LITURGIE (code: F6) €25,00

prof. Stefaan Franco

1st semester: donderdag van 9.00 u. tot 10.00 u.

De cursus 'inleiding liturgie' omvat een eerste kennismaking met de systematische reflectie op 'liturgie' en bestaat uit twee delen. Eerst wordt ingegaan op de vraag 'wat is liturgie?' Deze kwestie omvat een aantal deelaspecten zoals liturgie als eredienst, liturgie en leven, symbolen en hun zeggingskracht, rituelen en hun kenmerken, basiswoorden als 'vieren' en 'gedenken' en tenslotte de sacramenten en het kerkelijke jaar. A.d.h.v. een lexicon worden de studenten vertrouwd gemaakt met de voornaamste termen uit de liturgie.

In een tweede deel gaan we in op de liturgie van de Goede Week. We bespreken elke dienst van de Heilige Week. We gaan na wat er gebeurt op het praktische vlak maar we besteden vooral aandacht aan de betekenis van de verschillende onderdelen en hun onderlinge samenhang. De bedoeling is enerzijds dat de studenten de algemene kennis uit het eerste deel concreet kunnen maken. Maar anderzijds vooral dat zij tot een beter begrip en beleving komen van de centrale week in het leven van een christen. Aanbevolen literatuur: K. JOOSSE, *Wat is liturgie? Achtergronden van de christelijke eredienst*, Baarn, 1994; G. KARDINAAL DANNEELS, *De liturgie van lijden, dood en opstanding. De viering van de heilige week*, s.d., s.l.; J. LAMBERTS, *Liturgie in 1000 woorden*, Heeswijk, 1999.

PSYCHOLOGIE - Persoonlijkheidspsychologie

prof. Gerard Wulleman

(code: F 7) €50,00

1ste semester: Donderdag van 14.00 u. tot 16.00 u.

De inleiding geeft een overzicht van de verschillende invalshoeken van waaruit de persoonlijkheid kan bestudeerd worden. In de cursus gaat veel aandacht naar de klassieke psychoanalytische benadering van Freud. Ook de inzichten van Jung en Adler komen aan bod. Vervolgens worden de uitgangspunten van de humanistische persoonlijkheidstheorieën van Maslow en Rogers toegelicht. De theorieën over conditionering en sociaal leren als basis van de persoonlijkheid en de vermeldingen van enkele actuele trends in het persoonlijkheidsonderzoek sluiten de cursus af.

PSYCHOLOGIE – Godsdienstpsychologie

prof. Gerard Wulleman

(code: F8) €50,00

2de semester: Donderdag van 14.00 u. tot 16.00 u.

Vooreerst worden enkele begrippen verduidelijk en wordt het onderscheid tussen religie en psychologie onderstreept. Het eerste hoofdstuk handelt over psychoanalyse en religie. Vervolgens worden de religieuze ervaring en de religieuze attitudes vanuit enkele psychologische invalshoeken bestudeerd. Tenslotte komt geloof en ongelooft en de relatie met de ouderlijke symboliek en hechting aan bod. De cursus eindigt met een ontwerp van een godsdienstpsychologisch ontwikkelingsmodel.

ANTROPOLOGIE (code: F9) €100,00

prof. Henk Laridon

Woensdag van 9.00 u. tot 11.00 u.

In deze syllabus geven we enkele grote lijnen inzake een deelgebied van de filosofie, de wijsgerige antropologie of het filosofisch nadenken over het wezen van de mens. Wat is specifiek menselijk? Waartoe is de mens in staat? Wat is de zin van zijn bestaan?

In een eerste gedeelte geven we een historisch overzicht van diverse mensopvattingen: het oorspronkelijk (bijbels) eenheidsdenken, de dualistische stromingen en het hedendaagse mensbeeld.

In samenspraak met filosofen als J.P. Sartre, M. Heidegger, G. Marcel en E. Levinas behandelen we in een tweede gedeelte diepere wortels van de filosofische problematiek: wie is de ander voor mij, wat is de betekenis van de menselijke vrijheid, de dood en het voortbestaan?

De cursus wil een inleiding zijn, een aanzet tot persoonlijke reflectie over het mens-zijn.

KOSMOLOGIE (code: F10) €50,00

prof. Henk Laridon

1ste semester: Dinsdag van 9.00 tot 10.00 u. en woensdag van 10.00 u. tot 11.00 u.

In deze cursus wordt een overzicht gegeven van hoe verschillende filosofen in de loop der tijden een visie ontwikkelden op het heelal en de samenstelling van de kosmos. Voorafgaandelijk is er een beschouwing rond het begrip 'natuurfilosofie'. Er wordt stilgestaan bij het mythisch en het Bijbels wereldbeeld.

Figuren die verder aan bod komen zijn: Aristoteles, Ptolemeus, Descartes, Copernicus, Kepler, Newton en Darwin.

EPISTEMOLOGIE (code: F11) €50,00

prof. Henk Laridon

2de semester: maandag van 10.00 u. tot 11.00 u. en dinsdag van 9.00 u. tot 10.00 u.

Epistemologie (of kenleer) is de filosofische discipline die het menselijk kennen wil bestuderen. In deze cursus staan we eerst stil bij vragen als ‘wat is kennen?’ en ‘is kennis mogelijk?’ Daarna behandelen drie grote problemen van de kenleer.

Een eerste probleem is de waarheidswaarde van onze kennis. Wat is waarheid? Wanneer is een uitspraak waar?

Het werkelijkheidsprobleem is een tweede probleemgebied. Wat is de werkelijkheid? Is ze voor ons denken en spreken toegankelijk? Bestaat er een werkelijkheid los van mijn denken en spreken?

Hoe kom ik tot zekere, vaststaande kennis? Op deze derde grote vraag hebben in de filosofische traditie het empirisme, het rationalisme en Kant een antwoord gezocht.

LITERATUUR EN LEVENSBESCHOUWING

DANTE, *Divina Commedia*

(code: F12) €50,00

prof. Patrick Degrieck

2de semester: Donderdag van 10.00 tot 12.00 u.

Haast iedereen kent de *Divina Commedia* van Dante Alighieri – althans bij naam. Maar wie heeft dit monumentale dichtwerk ook gelezen? Het is immers geen gemakkelijk boek. De cursus wil hulp bieden om samen met de dichter door de Inferno, het Purgatorio en het Paradiso te reizen. Na een beknopte inleiding over het leven en werk van Dante (1265-1321) volgt een uiteenzetting van zijn filosofische, theologische en kosmologische opvattingen. Daarna wordt de structuur van het boek uiteengezet. Hoofddoel is evenwel de lectuur van de tekst zelf (in Nederlandse vertaling). We gaan door heel het boek en trachten voldoende hulp te bieden opdat de lezer echt kan gaan genieten van dit grandioze meesterwerk.

WERELDGODSDIENSTEN

prof. Inge Cordemans

Inleiding (code: F13) €50,00

Vrijdag van 11.00 u. tot 12.00 u.

ALGEMENE INLEIDING

Het fenomeen godsdienst of religie wordt in deze cursus algemeen bestudeerd. Dit gebeurt vanuit verschillende invalshoeken. Na een inleiding over het fenomeen religie en het bestuderen ervan, gaat de cursus dieper in op de “homo religiosus”. Daarna gaat de aandacht naar het eigen religieuze taalspel. De religieuze ervaring komt aan bod in het hoofdstuk over de beleving van het goddelijke. Een ander hoofdstuk behandelt de verschillende manieren om de godsdiensten

onder te verdelen. Enkele fundamentele beschouwingen rond de interreligieuze dialoog ronden deze cursus af.

Islam (code: F14) €50,00

Vrijdag van 16.30 u. tot 17.30 u.

Deze cursus beoogt een kennismaking met de islam als wereldgodsdienst. Na de kennismaking met de profeet Mohammed en zijn opvolgers en de verspreiding van de islam, wordt stil gestaan bij de belangrijkste geloofselementen van het islamitische geloof. Hierin worden de vijf geloofselementen besproken: het geloof in één God, in de engelen, in de heilige boeken, in de gezanten en de profeet en in het laatste oordeel. Daarna komt een kennismaking met de koran aan bod, met aandacht voor de koraninterpretatie. Bij de levenswijze van de moslims heeft de cursus aandacht voor de vijf zuilen van de islam als voor de islamitische wet. De cursus sluit af met de bespreking van een aantal islamitische feesten.

WETENSCHAPPEN (code: F15) €50,00

prof. Irmgard Poelaert

1ste semester: Dinsdag van 16.45 u. tot 17.35 u.

Deze cursus wetenschappen beperkt zich tot een verkenning doorheen de menselijke biologie. Wat is de zin van de biologie in de opleiding? Studie van de biologie is geen neutrale wetenschappelijke activiteit. De biologie doet ons vragen stellen over de plaats van de mens in de natuur, de waarden, het bewustzijn, de schoonheid, ethische vragen en zoveel meer. Het accent van deze cursus ligt op de menselijke erfelijkheid: de genetica. Volgende onderwerpen worden besproken: de embryonale ontwikkeling, monogene of Mendeliaanse overerving, multifactoriële overerving, mutaties en erfelijke afwijkingen en als laatste de moleculaire genetica met de recente ontwikkelingen van de DNA technologie bv. de stamceltherapie. Omdat de studie van de genetica wel enig kennis en inzicht veronderstelt van de *Eucaryote* cel (menselijke cel), de celfuncties en de biologische moleculen starten we de cursus wetenschappen met een basis celbiologie. Tijdens de lessen worden ook een aantal wetenschappelijke teksten gelezen en besproken.

KUNSTGESCHIEDENIS (code: F16) €50,00

prof. Jean-Luc Meulemeester

1ste semester: Woensdag van 17.00 u. tot 18.30 u.

Vorig jaar werd vooral aandacht besteed aan het levensverhaal van Maria in de iconografie. Deze lessen gaan daarmee verder, namelijk de diverse manier van voorstelling van O.-L.-Vrouw door de eeuwen heen. In het tweede deel zullen we aandacht hebben voor de grafkunst, met vooral het bestuderen van de iconografie en de symboliek van de graven door de eeuwen heen.

